

Кафедра обліку і аудиту
Дніпропетровського університету імені Альфреда Нобеля
Кафедра управління персоналом та соціології
Уральського державного університету шляхів сполучення
Інститут економіки і менеджменту
ВНЗ «Відкритий міжнародний університет розвитку людини «Україна»
Кафедра економіки промисловості та організації виробництва
ДВНЗ «Українського державного хіміко-технологічного університету»
Полтавська державна аграрна академія
ВНЗ Державний інститут підготовки і перепідготовки кадрів промисловості

СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ ТА УПРАВЛІННЯ

Збірник матеріалів
міжнародної науково-практичної
інтернет-конференції

16–17 січня 2013 р.
м. Дніпропетровськ

Дніпропетровськ
«Герда»
2013

Організаційний комітет:	
Атамас П.Й.	к.е.н., професор, завідувач кафедри обліку і аудиту Дніпропетровського університету ім. А.Нобеля
Крамаренко Г.О.	д.е.н., професор кафедри фінансів і банківської справи Дніпропетровського університету ім. А.Нобеля
Мних М.В.	д.е.н., професор, заслужений економіст України, академік Української академії наук, директор Інституту економіки та менеджменту, завідувач кафедри фінансів ВНЗ «Відкритий міжнародний університет розвитку людини «Україна», м. Київ
Паршина О.А.	д.е.н., професор, завідувач кафедри економіки промисловості та організації виробництва ДВНЗ «Український державний хіміко-технологічний університет» (м. Дніпропетровськ)
Плаксійко В.Я.	д.е.н., професор, завідувач кафедри бухгалтерського обліку Полтавської державної аграрної академії
Пліскановський С.Т.	д.т.н., професор, заслужений діяч науки і техніки України, академік АН ВПР України, ректор ВНЗ «Державний інститут підготовки та перепідготовки кадрів промисловості» (м. Дніпропетровськ)
Шаталова Н.І.	д.соц.н., професор, завідувач кафедри управління персоналом та соціології Уральського державного університету шляхів сполучення (м. Єкатеринбург, Росія)
Дробязко С.І.	к.е.н., доцент кафедри економіки промисловості та організації виробництва ДВНЗ «Український державний хіміко-технологічний університет» (м. Дніпропетровськ)
Ляшко Д.Ю.	к.е.н., доцент кафедри обліку і аудиту Дніпропетровського університету ім. А.Нобеля
Шевченко В.М.	кандидат наук з державного управління, доцент кафедри обліку і аудиту Дніпропетровського університету ім. А.Нобеля

Соціально-економічні аспекти розвитку економіки та управління: збірник матеріалів міжнародної науково-практичної інтернет-конференції 16–17 січня 2013 р., Дніпропетровськ. – Дніпропетровськ: «Герда», 2013. – 305 с.
ISBN 978-966-8856-71-6

Збірник матеріалів містить тези доповідей учасників за результатами досліджень сучасних проблем економічної теорії, концепції розвитку економіки підприємства, системи фінансів, обліку, аналізу, аудиту, економічної безпеки, оподаткування і управління в Україні. Для науковців, підприємців, викладачів ВНЗ, аспірантів, студентів.

УДК 330; 657

ББК 65

Матеріали друкуються в авторській редакції. Організаційний комітет не несе відповідальності за достовірність статистичної та іншої інформації, що надана в рукописах.

СЕКЦІЯ 1. Економіка і управління національним господарством	8
Бойко О.О. Оцінка економічної концепції, монополізації та конкуренції на ринку сої в Україні та регіоні	8
Бурлай Т.В. Проблеми конвертації інноваційного розвитку країн ЄС	10
Бикона О.С. Нова парадигма енергозабезпечення та інституціональні зміни	12
Свєсенко В.О. Процеси формування новітніх інститутів медичного страхування в системі соціального захисту населення України	14
Граніш С.А. Особливості організації процесу рекламної діяльності на споживчому ринку	16
Химич О.В. Інструменти інвестиційної політики	18
Копкаров С.А., Кошкаров В.С. Роль, місце і завдання кооперативної природи господарювання в економічній системі України	21
Кисіль С.В. Застосування методів визначення собівартості продукції на залізничному транспорті	23
Лучак В.В. Проблеми безробіття сільського населення та шляхи їх вирішення	27
Михайленко О. Г., Лузан Я.Н. Україна и ВТО: что мы получили за четыре года	29
Мацькова Ю.О. Проблеми тіньової економіки України та способи її вирішення	31
Многодетна О.А. Стратегічні напрями екологічної політики	33
Никофорак С.П. Іноземні інвестиції, як фактор впливу на економічний розвиток України	36
Оринич Н.О. Проблеми формування інтенсивного типу економічного зростання в Україні	38
Шпак М.І. Еволюція формування розвитку промислової інфраструктури сільського господарства України	41
Шуміхіна О.О., Нямешук Г.В. Основні організаційні форми та особливості діяльності венчурних фондів	44
Жавнерчик О.В. Економіко-екологічна справедливість розподілу ренти	45
СЕКЦІЯ 2. Економіка і управління підприємством	49
Аксєнова А.А., Лазар Ю.В. Проблемы развития малых и средних предприятий в Украине	49
Бабенко О.В. Особливості управління туристичними корпораціями	50
Бабій О.М., Сербінова К.Х. Соціальні обмеження запровадження регульованих тарифів підприємств миського господарства	53
Баранцева С.М. Методичний підхід до визначення стадії життєвого циклу підприємства	55
Берозкіна А.Ю. Зарубіжний досвід управління персоналом	59
Бігус М.М. Вплив економічних регуляторів на управління конкурентоспроможністю суб'єктів туристичного бізнесу	62
Брайко М.Г. Качество – важнейший фактор конкурентоспособности отечественных товаров	64

Буян О.А. Підходи та методи до оцінювання корпоративної соціальної відповідальності підприємства.....	67
Філімонов А.Г. Впровадження інтегрованої системи бюджетного планування...	70
Гаєвська Л.М. Розвиток трудового потенціалу в сучасних умовах.....	72
Геселева Н.В., Іваненко О.І. Сучасні методи зниження фінансових ризиків.....	74
Гой Н.В. Оперативний контроль в системі оперативного управління на підприємстві.....	76
Гречина І.В. Напрями потенціалогічного аналізу потенціалу розвитку і удосконалення економічних систем.....	79
Гуцалюк О.М. Складові методичного забезпечення вибору технологій управління діяльністю підприємства.....	82
Георгіаді Н. Г., Федорчак О. Є. Вплив динаміки валютних курсів на діяльність промислових підприємств.....	84
Голуб Ю.Ю., Іонко В.І. Оцінка ефективності інноваційної діяльності підприємства.....	86
Килинчук О.Є. Сутність «аутсорсингу».....	88
Китаєва Н.И. Особенности применения процессных инноваций в дорожном строительстве.....	90
Костенко Г. І. Концентрація ринку освітніх послуг.....	93
Ковинева К. О., Лазар Ю. В. Значущість забезпечення безпеки праці на промислових підприємствах.....	96
Кучер Л.Р., Пилип'як О.В., Гачек С.П. Структура соціальної підсистеми управління підприємством.....	98
Лункіна Т.І. Фінансові аспекти господарювання агропідприємств.....	100
Львова О.В. Фактори, що сприяють банкрутству підприємств.....	102
Волошина Т.М., Мельник І.В., Дитвинчук А.І. Інновації щодо впровадження оригінальних сортів пива на українських пивоварних підприємствах.....	105
Марченко О.І. Теоретичні основи інновацій.....	107
Мельничук О. А., Гаєвська Л.М. Оптимізація собівартості продукції : зарубіжний досвід.....	109
Мельничук О.В. Державна підтримка малого і середнього бізнесу в Україні.....	111
Мельник І.Л. Туристичний продукт в інноваційних процесах туристичного підприємства.....	113
Олексенко Р.І., Буркацкий Р.О. Реальні інвестиції їх види та характеристика.....	115
Олексенко Р.І., Грохов С.В. Теоретичні аспекти управління персоналом.....	117
Олексенко Р.І., Лисова Л.С., Шевченко Ю.В. Стратегія розвитку підприємств по досягненню конкурентних переваг.....	118
Петров П.Ю., Попова І.А. Вдосконалення законодавства щодо стимулювання інноваційної активності.....	121
Поліщук С.В. Актуальні питання впровадження бюджетування на українських підприємствах.....	123
Робідинов О.В., Артеменко В.О., Онкієнко О.В. Складові діагностики безпеки потенціалу підприємства.....	125
Родіонова О.Ю., Мірошніченко П.І., Ярема Я.Р. Складові безпеки потенціалу підприємства.....	126

Гаєвська Л.М., Рябова В.О. Теоретичні аспекти визначення сутності поняття "виробничий потенціал".....	128
Себко А.В., Манько І.М., Горова О.О. Чинники впливу на конкурентоспроможний інвестиційний потенціал підприємств.....	130
Семенюк О.А., Попадюк О.О. Зарубіжний досвід мотивації праці та доцільність його застосування в Україні.....	132
Шапошнікова Д.В., Возіянова Н.Ю. Розвиток українського рітейлу : аналіз стану, проблем, перспектив розвитку.....	134
Шаваринський Р.Я., Попадюк О.О. Нематеріальна мотивація співробітників малих підприємств.....	137
Сітник Н.І. Краудсорсинг: розширення можливостей організаційної креативності.....	139
Сітник Н.І. Креативність і організація: історичний аспект.....	141
Стрілак Ю. В., Стрілак Т. В. Роль прибутку для розвитку підприємництва в умовах ринкової економіки.....	143
Сидорюк Н.С., Попадюк О.О. Мотивація праці на підприємствах України.....	146
Сидоренко Т.М. Стратегічне управління розвитком кадрового потенціалу підприємства.....	148
Ткаченко Я.В. Фінансове забезпечення інвестиційних проектів.....	150
Товкан М.Н. Экологические риски в системе управления предприятием.....	153
Трачук Г.О. Ефективність і результативність як підходи до визначення економічного результату діяльності підприємства.....	154
Турковская М.Б. Роль банков в хозяйственной деятельности предприятий.....	157
Георгіаді Н.Г., Вільгуцька Р.Б. Характеристика видів організаційних структур управління підприємствами.....	159
Вольська В.В. Удосконалення системи управління сільським господарством.....	162
Холошна Ю.А., Цушко І.В., Яковенко О.П. Партнерство держави і підприємництва: вид соціально – економічної взаємодії.....	165
Замлинська О.В. Специфічні атрибути маркетингової стратегії підприємства.....	167
СЕКЦІЯ 3. Розвиток продуктивних сил і регіональна економіка.....	169
Дадыкин В.С. Проблемы управления общераспространенными полезными ископаемыми на уровне региона.....	169
Дзюбенко Н.І., Крамаренко Т.В. Соціально-економічний розвиток малих міст Донецької області.....	171
Калиниченко Н.С., Антоненко В.М. Аналіз розвитку машинобудівного комплексу України.....	174
Коновалов Ю.І. Значення охорони праці для збереження сільських трудових ресурсів.....	176
Тяжкороб І.В. Аналіз змістовних характеристик економічного розвитку регіону.....	179
Ушкальов В.В. Аналіз методів розвитку персоналу підприємства.....	181
Зелена О.О., Божко О.М., Горчинська В.В. Аналіз економічної активності молоді в Україні.....	184
Жученко В. Г., Діденко Ж. Д. Сучасний стан розвитку ділового туризму в Україні.....	187

Ергономічні норми передбачають відповідність умов праці функціональним можливостям людини, створення необхідних зручностей і збереження сили, здоров'я та працездатності на робочих місцях. Все, що оточує людину на роботі – меблі, устаткування, машини, технічні засоби слід максимально пристосувати до фізичних, фізіологічних, психологічних параметрів працівника.

Інформаційне забезпечення полягає в наявності інформації необхідної для забезпечення нормального функціонування самоуправління в організації. Ефективний обмін інформацією дає можливість керівнику будувати процес спілкування, максимізувати його корисність.

Правове забезпечення соціальної підсистеми передбачає юридично-правовий статус, обов'язки, права і відповідальність підприємства в напрямі соціального управління.

Естетичні вимоги впливають на формування середовища, в якому працюють люди. Середовище, що оточує працівників, впливає на їх продуктивність праці, яку потрібно враховувати при організації робочих місць.

Поведінку людей з точки зору моралі і дотримання правил етикету, протоколу, ритуалів регламентує кодекс правил та етика ділових відносин, соціальне партнерство. Питання етики відносин між працівниками на підприємстві тісно пов'язане з соціальною відповідальністю.

Складність системи соціальних відносин між людьми, що входять до колективу підприємства, потребує застосування комплексу методів соціального управління впливу на колектив і окремих його членів.

Література

1. Кунц Г. Управление: системный и ситуационный анализ управленческих функций: в 2 т. / Г. Кунц, С. О'Доннелл; [пер. с англ.] – М.: Прогресс, 1981. – Т. 1. – 494 с.; – Т. 2. – 511 с.
2. Подмарков В. Т. Человек в трудовом коллективе / В. Т. Подмарков. – М.: Экономика, 1982. – 175 с.
3. Хміль Ф. І. Основи менеджменту: підручник / Ф. І. Хміль. – К.: Академвидав, 2003. – 608 с.

Лункіна Т.І.

кандидат економічних наук

Миколаївський національний аграрний університет

ФІНАНСОВІ АСПЕКТИ ГОСПОДАРЮВАННЯ АГРОПІДПРИЄМСТВ

Сільське господарство – одна з головних галузей матеріального виробництва, що має важливе значення для постачання продовольства для населення та сировини для промисловості.

Дослідженню основних аспектів формування фінансових ресурсів в аграрній сфері приділено багато уваги. Над даною проблематикою працювали такі вітчизняні дослідники як: О.В. Березін, В.Я. Месель-Веселяк, П.Т. Саблук, І.І. Червен, В.В. Юрчишин та багато інших.

У 2012 році сільськогосподарські товаровиробники опинилися в несприятливій ситуації, адже зниження врожаю зернових, яке спостерігається може призвести до зростання вартості продукції і загострення конкуренції у сегменті харчової та переробної промисловості. Так, вже третій місяць поспіль, триває скорочення обсягів виробництва в сільському господарстві, що є рідкістю для літнього та осіннього періоду, коли проходять основні роботи по збиранню врожаю. Так, індекс обсягу сільськогосподарського виробництва у січні-вересні 2012 року порівняно з відповідним періодом 2011 року становив 95,4% [1].

Для отримання високого економічного ефекту в сільському господарстві при менших витратах праці та енергії, необхідно впроваджувати нові наукові розробки, які потребують значних капіталовкладень. Науково-технічна революція у сільському господарстві полягає у комплексній механізації усіх галузей сільськогосподарського виробництва, у хімізації сільського господарства, у застосуванні досягнень аграрної та біологічної науки. Уміле застосування мінеральних добрив, своєчасна та якісна машинна обробка землі, висока якість насіння дозволяють багаторазово підвищити врожайність у рослинництві.

Тому, сільськогосподарські підприємства для додаткового залучення фінансових ресурсів використовують найчастіше банківське кредитування. Так, згідно даних НБУ, обсяг заборгованості аграрного сектору за банківськими кредитами у 2011 році збільшився на 6,9 млрд. грн. і становить 52 млрд. грн., з яких частина – на пільгових умовах. Діапазон процентних ставок за кредитами для підприємств агросектору за перші дев'ять місяців 2011 року становив від 9,5 до 25%. На пільгових умовах кредити було надано понад 550 підприємствам, а їх загальний обсяг – 2,9 млрд. [2].

Заборгованість українських підприємств за кредитами та позиками, торговими кредитами та іншими зобов'язаннями (боргові інструменти) перед прямими іноземними інвесторами на 1 січня 2012 року становила 89,4 млн. дол. США. Найбільші обсяги зобов'язань за борговими інструментами сформовані перед прямими інвесторами з Німеччини – 52,8 млн. дол. США та Кіпру – 19,8 млн. дол. США.

Миколаївська область посідає провідне місце у виробництві сільськогосподарської продукції в Україні. Так, згідно головного управління статистики в Миколаївській області результат від основного виду діяльності сільськогосподарських підприємств за 2011 рік становив 974,9 млн. грн. прибутку, що на 5,3% більше, ніж у 2010 році, а рівень рентабельності склав 33%, проти 35,4% у попередньому році. Прибутки від виробництва продукції сільського господарства і надання послуг у рослинництві і тваринництві отримали 90% підприємств, сума прибутку в середньому на 1 підприємство становила 2282,1 тис. грн. (у 2010 р. – відповідно 87% і 2270,4 тис. грн.). Водночас, 10% підприємств отримали від сільськогосподарського виробництва збитки, їх сума у розрахунок на 1 підприємство склала 857,7 тис. грн. (у 2010 р. – 13% і 627,7 тис. грн. відповідно).

Несприятливий бізнес-клімат є основним чинником, що стримує інвестиції як в Миколаївську область, так і в Україну в цілому. Наприклад, за результатами двох впливових міжнародних досліджень Світового банку «Ведення бізнесу – 2010» і «Рейтинг глобальної конкурентоспроможності», Всесвітньо-економічного форуму за простотою ведення бізнесу Україна посідає 142-е місце із 183 країн. У тому числі, за показником ефективності податкової системи країна знаходиться наприкінці списку, на 181-й позиції.

Україна володіє значним аграрним потенціалом. Однак, в 2012 році спостерігається зниження виробництва сільськогосподарської продукції в порівнянні з попереднім роком. Для ефективного господарювання аграріям необхідно впроваджувати інноваційні розробки, які потребують значних капіталовкладень. Джерела капіталовкладень: банківські кредити, інвестиції, державна підтримка. Несприятливий бізнес-клімат є основним чинником, що стримує інвестиції як в Миколаївську область, так і в Україну в цілому. Тому, на державному рівні необхідно розробити комплекс заходів та програм щодо залучення як вітчизняних, так, і іноземних інвестицій та запровадити дієвий механізм контролю за їх виконанням.

Література

1. Данилишин Б. Межу економічної безпеки ми перетнули / Б. Данилишин [Електронний ресурс]. — Режим доступу: www.Glavcom.ua
2. Вісник НБУ. — №2. — 2012 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: www.bank.gov.ua

Львова О.В.

магістрант спеціальності «Фінанси і кредит»

Донецький університет економіки та права, м. Донецьк

ФАКТОРИ, ЩО СПРИЯЮТЬ БАНКРУТСТВУ ПІДПРИЄМСТВ

За роки незалежності в Україні спостерігається процес формування ринкових відносин, який має незворотній характер. В той же час цей процес супроводжується окремими негативними явищами, викликаними недосконалістю ринкових механізмів, що народжуються. Зокрема, підприємства, що багато років працювали стабільно, через цілу низку факторів опинились в передкризовому або навіть кризовому стані.

Більшість вітчизняних підприємств України сьогодні потерпають від фінансових ускладнень, викликаних як зовнішніми загальнодержавними проблемами (нестабільність політичної ситуації, недосконалість законодавчої бази, криза неплатежів, спад виробництва), так і внутрішніми (неефективне використання коштів, недосконалий маркетинг, відсутність виробничого та фінансового менеджменту, незбалансованість фінансових потоків). Сукупність усіх цих факторів викликає необхідність постійної діагностики фінансового стану підприємств з метою упередження кризового розвитку, запобігання банкрутства, формування захисних механізмів антикризового фінансового управління залежно від виявлених факторів та сили їхнього впливу.

Проблеми аналізу фінансового стану, вибору ефективних методів відновлення платоспроможності, створення дієвих механізмів управління кризовим станом підприємства та упередження банкрутства досліджували вітчизняні і зарубіжні вчені: Поддєрьогін О.М., Терещенко О.О., Головін Н.Н., Довбня С.Б., Федоренко С.В., Нікітіна О.А., Коротков Е.М., Олександров Г.А., Уткін Э.А., Беренес В., Хавронек П., Гуьбков И.Б., Давидов В.М., Білик М.Д., Крижановський В.Г., Ван Хор Дж. К., Ансофф И., Томпсон А.А., Стрикленд А. Дж., Страхова О.П., Рейльян Я.Р., Канторович Л.В., Горско А.Б., Уотшем Г. Дж., Паррамоу, К. та інші дослідники [1].

Незважаючи на суттєвий вклад, який здійснили вітчизняні та зарубіжні вчені у теоретичні основи управління санацією, поза увагою залишилися питання особливостей вибору індивідуальних заходів з оптимальним для кожного суб'єкту масштабом проведення дій з використанням методів фінансового аналізу по упередженню банкрутства підприємства.

Сьогодні на межі банкрутства перебуває багато підприємств, які не мають змоги вчасно виконувати свої зовнішні та внутрішні зобов'язання. Неодмінною умовою оздоровлення вітчизняної фінансової системи є санація суб'єктів господарської діяльності [2].

Причини банкрутства підприємств можуть бути найрізноманітнішими. Їх можна поділити на дві групи: 1) зовнішні, які практично дуже важко (іноді неможливо) врахувати; 2) внутрішні, що безпосередньо залежать від форм, методів та організації роботи на самому підприємстві. Результатом одночасного впливу всіх чинників є настання банкрутства [3].

Аналіз зарубіжної практики свідчить, що в країнах із розвинутою економікою та сталою політичною системою, як правило, 1/3 банкрутств спричиняється зовнішніми, а 2/3 — внутрішніми причинами. Очевидним є й те, що фактори банкрутства для вітчизняних підприємств є іншими, похідними від кризового стану національної економіки.

Рух до кризового стану починається в момент виникнення кумулятивного зростання величини відхилення тих чи тих показників, які характеризують стан зовнішнього та внутрішнього середовища функціонування фірми, від довгострокових тенденцій динаміки цих показників. Наприклад, якщо обсяг продажу товару коливався в межах $\pm 3\%$ середньомісячної величини від середньо кварталної, а наступного місяця впав на 10% і негативна тенденція наростає, то маємо вже певні симптоми кризового стану.

Банкрутство може виникнути на кожному з етапів життєвого циклу конкурентної переваги підприємства. Основний пріоритет дослідники [4] віддають параметрам факторів виробництва. Вплив цих факторів спостерігається на всіх стадіях (етапах) життєвого циклу конкурентної переваги підприємства, але особливо важливі вони на стадії зародження. На даній стадії є сім причин, унаслідок дії яких фірма може зазнати банкрутства: неправильне визначення місії підприємства та її виробничого профілю; низькі підприємницькі здібності власника (власників) підприємства; низька кваліфікація управлінського персоналу підприємства; невірний маркетинг;

<http://finance.mnau.edu.ua>